

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

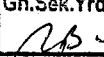
Tarih: 11.1.2012
Sayı: 186

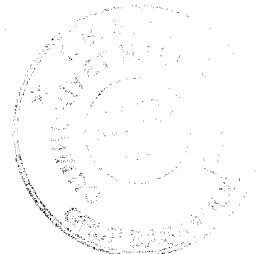
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

13/06/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Umut Oran
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Tarih:		26 Ocak 2012		E. No: 2/303
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM AŞKANI				

T B M M Kanunlar ve Kararlar Bşk.lığı
1 1 Ocak 2012
Numara :

T C M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
1 1 Ocak 2012
No : 71072

GENEL GEREKÇE

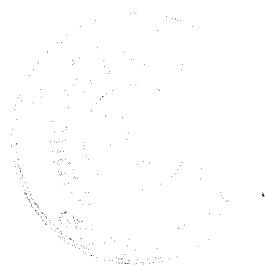
13/06/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi ile Anayasamızın 28. Maddesinde yer alan Basın Hürriyetinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Anayasamızın yukarıda adı geçen ilgili maddesinde devlete basın ve haber alma özgürlüğü sağlayacak tedbirleri alma sorumluluğu yüklenmiş, bu kapsamda da demokratik bir devletin temel değerlerinden olan basın özgürlüğünün güvence altına alınması, bu özgürlüğün kullanımını kısıtlayan maddi ve manevi engellerin kaldırılması amaçlanmıştır.

İçinden geçmekte olduğumuz bu dönemde, basın özgürlüğünün tehdit altında olduğu yönünde kamuoyunda güçlü kaygılar bulunmaktadır. 2011 AB ilerleme raporunda da paylaşılan bu kaygılar çerçevesinde basının bağımsızlığını kaybettiği, çeşitli uygulamalar ve sistemden kaynaklanan sorunlar nedeniyle basın mensuplarının otosansür yapmak zorunda kaldığı, kamuoyu adına denetim görevini yapması gereken basının objektiflik, açıklık gibi temel ilkelerden uzaklaştırıldığı yoğun olarak tartışılmaktadır.

Özlük hakları garanti altına alınmamış, örgütlenmemiş bu yüzden baskı altına alınma tehdidi yaşayan basın mensupları ve kamuyla girdikleri çok boyutlu ilişkiler sebebiyle idarenin eylem ve fiillerini takip ederek halkı bilgilendirme görevini hakkıyla yerine getiremeyecek durumda olan bir medya düzeninin demokratik bir toplumun temel değerleriyle bağdaşmayacağı da ortadadır.

Bu kapsamda ilgili kanun teklifi ile basın mensuplarının bağımsızlığını tehdit eden, vicdani kanaatlerini ve objektif gerçekleri kamuoyuyla paylaşmalarına engel olan özlük haklarının ve sosyal statülerinin geliştirilmesi ve basın kuruluşlarının bağımsızlığını tehdit eden, kamu ile yürüyen sağlıklı ilişkinin sonlandırılarak, dördüncü erk olarak tanımlanan medyanın kamuya karşı sorumluluğunu yerine getirmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile radyo ve TV'lerin yanı sıra günümüzde giderek yaygınlaşan internet yayıncılığı ve buralarda çalışan yazı işleri birimleri de yasal statüye kavuşturulurken, medya sektöründe çalışanlara sendikalı olma zorunluluğu getirilmektedir. Madde ile yasanın dili de kısmen günümüz Türkçesine dönüştürülmüştür

Madde 2- Madde ile medya sektöründe çalışanlara sendikalı olma zorunluluğu getirilerek, gazeteci ile işvereni arasında imzalanacak sözleşmede hangi sendikaya üye olunduğu bilgisinin de yer alması sağlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile medya sektöründe yoğun bir emek sömürsüne yol açan süresiz biçimde ücretsiz stajyer çalıştırmanın önüne geçilmesi amaçlanmaktadır

Madde 4- Madde ile gazetecilerin en büyük derdi olan ve genellikle çocuğunun doğumunu, yakının cenazesini kaçırmasına yol açan ücretli izin sorununun aşılması amaçlanmakta, ayda 2 gün hafta içinde kullanılacak izinle yapılması gereken özel işlerini takip etme, ailesiyle birlikte olma imkanı sağlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile 2008 yılında gazetecilerin elinden alınan ve yıpranma hakkı' olarak bilinen fiili hizmet süresi zammı yeniden getirilmektedir. Böylece bir gazeteci en fazla 5 yıllık yıpranma hakkına yeniden kavuşmuş olacaktır. Gazetecilerin de kamu adına halkı bilgilendirmek için canları pahasına göre yaptıkları, 100'ü aşkın gazetecinin bugün itibariyle cezaevinde olduğu göz önüne alındığında bu meslek grubunun da itfaiye ve polisler gibi zor meslek şartlarında görev yaptıkların kabul etmek gerekmektedir. 2008 yılında gazetecilerin elinden bu hak alındığında işverenler aylık yüzde 3 daha fazla prim ödeyerek kamunun kasasına dönemin parasıyla aylık 1 milyon TL daha fazla paranın girmesini de sağladığı göz önüne alındığında bu hakkın yeniden getirilmesiyle Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı lehine bir tablo ortaya çıkacaktır.

Madde 6- Maddeyle, tam bağımsız basın-yayın ortamının sağlanması amacıyla ulusal düzeyde yayın yapan radyo ve TV'ler ile gazetelerin sahiplerinin kamu ihalelerine doğrudan, dolaylı veya altyüklenici olarak kendileri veya başkaları adına girmeleri yasaklanmaktadır.

Madde 7- Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 8- Bu madde yürütme maddesidir.

**13/06/1952 TARİHLİ VE 5953 SAYILI
BASIN MESLEĞİNDE ÇALIŞANLARLA ÇALIŞTIRANLAR
ARASINDAKİ MÜNASEBETLERİN TANZİMİ HAKKINDA KANUN
İLE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1: 13.6.1952 tarihli ve 5953 sayılı Kanun'un 1. Maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kanunun Kapsamı:

Madde 1- Bu kanun hükümleri **belirli aralıklarla yayımlanan gazete ve dergi gibi basılmış eserler ile** haber ve fotoğraf ajanslarında, **radio ve televizyonlarla, internet gazetesi olarak tescil edilmiş sanal ortamda yayın yapan yayın kuruluşlarında** her türlü sanat ve fikir işlerinde çalışan ve İş Kanunu'ndaki “işçi” tanımı kapsamı dışında kalan kişiler ile bunların işverenleri hakkında uygulanır.

Bu kanun kapsamına giren fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı **sendikalı olarak** çalışanlara gazeteci denir.”

MADDE 2- 5953 sayılı Kanunun 4. Maddesinin 2. Fıkrasına aşağıdaki e bendi eklenmiştir.

“e) Hangi basın-yayın sendikasına üye olunduğu,”

MADDE 3- 5953 sayılı Kanunun 10. maddesinin 3. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Stajyer sayısı, sözleşmeli yazı işleri kadrosunun yüzde 10'unu geçemez. **3 ayın sonunda stajyerin çalıştırılmaya devam edilmesi durumunda kendisine net asgari ücret kadar aylık ücret ödenir.**”

MADDE 4- 5953 sayılı Kanunun 19. Maddesinin 1. Fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki gazeteciye 2 günü hafta içinde olmak üzere ayda toplam 6 gün ücretli izin verilir.”

MADDE 5- 31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40. Maddesinin 1. Fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin 2. Fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

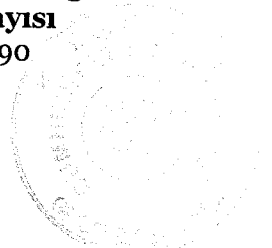
“Çalışmanın fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilebilmesi için, tablonun (13), (14) ve **(16)** numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar hariç sigortalının kapsamındaki işyerleri ile birlikte belirtilen işlerde fiilen çalışması ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalması şarttır.”

**Kapsamdaki
İşler/işyerleri**
16) Gazetecilik

Kapsamdaki Sigortalılar

5953 sayılı Kanun kapsamında çalışan muhabir, foto muhabir ve kameramanlar

**Eklenecek gün
sayısı**
90

MADDE 6- 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 11. Maddesine aşağıdaki g bendi eklenmiştir.

g) 15.2.2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun kapsamında özel medya hizmeti sağlayan kuruluşlar ile 9.6.2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu kapsamında yaygın süreli yayın yapan şirketlerin sahipleri,

MADDE 7- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

